

POSTANOWIENIE

24 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 24 sierpnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa W. B. i Z. B.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim
z 30 grudnia 2022 r., V Ca 52/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz W. B. i Z. B.
po 1350 złotych zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z
odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za
czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego
postanowienia Bank spółki akcyjnej w W. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z 30 grudnia 2022 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim i oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Okręgowy dokonał wykładni art. 369 w zw. z art. 367 § 1 k.c. w sposób sprzeczny z jej regułami oraz w oderwaniu o obowiązujących przepisów, a ponadto zastosował art. 410 § 1 w zw. z art. 405 k.c. przy braku ziszczenia się przesłanek wymaganych tymi przepisami, co może być kwalifikowane jako rażące naruszenie prawa materialnego.

Skarżący powołał się ponadto na potrzebę wykładni przepisów, tj. art. 353¹ i 354 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: „pr.bank.”) w zw. z art. 58 § 1 i 2, art. 496 w zw. z art. 497 k.c., art. 385¹ § 1 i 2 w zw. z art. 58 § 3 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 pr.bank. w zw. z art. 56 i 65 k.c.

W odpowiedzi na skargę powodowie wnosili o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jure, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia SN: z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01; z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie SN z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie SN z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Skarżący nie wykazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Po pierwsze, nie może być skuteczny zabieg, którym posłużył się pozwany, powołując się w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na naruszenie przepisów wskazanych w ramach podstaw kasacyjnych (zarzut 2 i 3 – k. 3 skargi kasacyjnej). Są to przecież dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia SN: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08).

Po drugie, część argumentacji we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zmierza do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów oraz poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych, a w zasadzie zdaniem skarżącego braku takich ustaleń (k. 8-9 skargi kasacyjnej). Zawarty zaś w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie SN z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20).

Po trzecie, mnogość orzecznictwa Sądu Najwyższego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotycząca umów kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej oraz zawartych w nich klauzul przeliczeniowych, w tym również skutków ich usunięcia z umów, wskazuje na znaczną złożoność prawną poruszanych problemów, co z kolei wyklucza uznanie wniesionej przez pozwanego skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga zaś wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega,

co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzwonne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Skarżący nie sporządził w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie drugiej przesłanki kasacyjnej. Autor skargi nie sprecyzował, z czego wynika potrzeba wykładni wskazanych w skardze przepisów i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nie przedstawił również w odniesieniu do poruszanych problemów możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych oraz racji juredycznych stojących za każdą z nich. Z treści uzasadnienia wynika natomiast, że w zakresie wykładni wskazanych przez skarżącego przepisów Sąd Najwyższy zajmował już stanowisko wielokrotnie (m.in. uchwały z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21; z 16 lutego 2021, III CZP 11/20, a także wyroki: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 328/18; 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 975/22; z 3 lutego 2022 r. II CSKP 459/22; z 13 kwietnia 2022 r., II CSKP 15/22; z 26 kwietnia 2022 r., II CSKP 550/22).

Ponadto podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. ma za przedmiot analizę konkretnych przepisów i do tego się ogranicza, a więc nie polega na jednoczesnej wykładni kilku przepisów i poszukiwaniu na tej podstawie określonej normy prawnej, która mogła albo nie mogła zostać zastosowana w zindywidualizowanej sprawie objętej skargą kasacyjną (zob. postanowienie SN z 13 stycznia 2022 r., I CSK 1467/22).

Co więcej, łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub potrzebą wykładni przepisów jest wykluczone. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał już uwagę, że jednocześnie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie SN z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13). Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (postanowienie SN z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a stosownie do art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

[f.n]

(D.Z.)

